

VI. JAK PANOWAĆ NAD SFERĄ SEKSUALNĄ?

Z NAUCZANIA ŚW. JANA PAWŁA II:

Opanowanie pożądliwości ciała ma, więc na celu nie tylko doskonałość tej osoby, która się na nie zdobywa, ale ma na celu realizację miłości w świecie osób, a przede wszystkim we wzajemnych stosunkach osób różnej płci. Opanowując pożądliwość ciała, musi człowiek powściągnąć poruszenia zmysłowej władzy pożądawczej, a tym samym miarkować różnorodne czucia czy też uczucia, które łączą się z tymi poruszeniami, bo towarzyszą reakcjom zmysłowości. (...)

Przyjmując realistyczną koncepcję człowieka, godzimy się z tym, że zarówno pobudliwość zmysłowa, jak i wrażliwość uczuciowa jest w nim czymś naturalnym, czyli zasadniczo zgodnym z naturą, a przez to samo też zasadniczo nie sprzeciwia się realizacji miłości w świecie osób, zwłaszcza zaś tej miłości, która łączy kobietę i mężczyznę. (...) Umiarem nazwiemy zdolność znajdowania takiej "miary" w opanowaniu pobudliwości zmysłowej i wrażliwości uczuciowej, która w każdym konkretnym wypadku, w każdej konfiguracji czy też sytuacji między-osobowej najlepiej pomaga realizacji miłości, omijając równocześnie niebezpieczeństwo wyłącznego nastawienia na używanie, które jak wiadomo - bardzo łatwo przyłącza się nie tylko do reakcji zmysłowości, ale nawet do uczuciowości. (...)

Umiarkowanie jednak to nie mierność, lecz zdolność utrzymania równowagi wśród poruszeń pożądliwości ciała. (...) Często słyszy się tutaj słowo "wstrzemięźliwość". Sugeruje ono, iż podstawowa metoda, która słowo to określa, ma coś wspólnego z czynnością powstrzymywania. Obrazuje nam to doskonale te dobrze znane sytuacje wewnętrzne, w których osoba przeżywa coś w rodzaju inwazji znajdującej swe główne ośrodki dyspozycyjne w zmysłowości, w pożądliwości ciała lub też (pośrednio) w naturalnej uczuciowości. (...) Czystość nie polega na metodycznym deprecjonowaniu wartości "ciała i płci", tak jak z drugiej strony nie utożsamia się też z jakimś niezdrowym lękiem, który może budzić się wobec nich nawet odruchowo. (...)

Nie ma dojrzałej wstrzemięźliwości bez uznania obiektywnego porządku wartości: wartość osoby stoi ponad wartościami *sexus*. Chodzi, zaś w tym wypadku o uznanie praktyczne, tj. takie, które ma wpływ na działanie. Podstawowym warunkiem opanowania w dziedzinie seksualnej jest to, aby uznanie wyższości osoby nad

sexus mogło dojść do głosu wówczas, gdy zmysłowość, a także (pośrednio) uczuciowość reagują przede wszystkim na wartości seksualne. Można by tutaj mówić o jakiejś implantacji wartości osoby wśród przeżycia, które intensywnie zajmuje całą świadomość wartościami *sexus*. To pierwszy krok na drodze realizacji czystości: powściągliwość, podporządkowana tak pojętej obiektywizacji potrzebna jest po to, aby wśród wartości, za którymi opowiadają się zmysły, mogła dotrzeć do świadomości wartość osoby, za którą opowiada się rozum.

(...) [O obiektywizacji] mówić dopiero wówczas, kiedy zostanie postawiona przed wolą taka wartość, która w pełni tłumaczy konieczność powściągnięcia tego, co zbudziło się w pożądliwości ciała i w zmysłowości. W miarę jak wartość ta opanowuje świadomość i wolę, wola się uspokaja i wyzwala od znamiennego poczucia "straty".

(...) w stosunku do zmysłowo-uczuciowej sfery wewnętrznego życia człowieka należy stosować odpowiednią taktykę czy nawet jakąś dyplomację; sama metoda imperatywu niewiele tutaj daje; może nawet sprowadzić skutki wręcz przeciwnie do zamierzonych. (...) każdy człowiek musi w sobie samym odpowiednio rozegrać te energie, które drzemią w jego zmysłowości i uczuciowości, tak, aby stały się one sprzymierzeńcami w dążeniu do prawdziwej miłości, mogą, bowiem być, jak wiadomo, także jej wrogami. Ta umiejętność czynienia potencjalnych wrogów sprzymierzeńcami jest może bardziej jeszcze znamieną dla istoty opanowania oraz cnoty czystości niż sama "czysta" powściągliwość.

MYŚLI DO REFLEKSJI:

Po refleksji nad pojęciem wstydu kontynuujemy rozważania na temat podejmowania troski o czystość w ujęciu Jana Pawła II.

Dlatego pomyśl:

- Co jest celem panowania nad pożądliwością i na czym ono polega?
- Co stanowi podstawę rozwijania postawy wstrzemięźliwości?
- Co pomaga w zapanowaniu nad uczuciowością i zmysłowością?

Miejsce na notatki:

Cytat, myśl, zadanie do wykonania:

